

Kliiniset laaturekisterit Pohjoismaissa

Terveydenhuollon kliiniset laaturekisterit ovat yhä käyttökelpoisempi tietolähde myös yhteispohjoismaisissa tutkimuksissa. Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa on paljon kansallisia potilasryhmäkohtaisia laaturekistereitä sekä tukiorganisaatiot rekisterien laadunhallintaa ja rahoitusta varten. Kliinisten laaturekisterien rajat ylittävä tutkimusyhteistyö onkin jo arkipäivää monissa Pohjoismaissa.

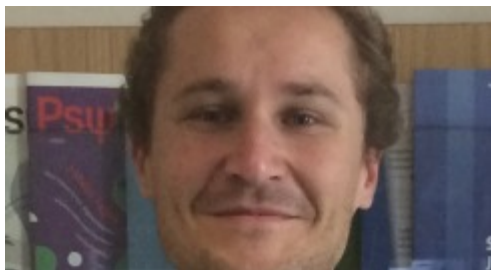
Yhteensä Pohjoismaissa on yli 26 miljoonan asukkaan väestö. Suuri väestöpohja ja kattavat terveydenhuollon rekisterit mahdollistavat myös harvinaisempien terveydenhuollon tapahtumien tutkimisen. Eri maiden laatutietoja vertailtaessa on otettava huomioon erot maiden terveydenhuoltojärjestelmissä, hoitokäytänteissä, muuttujissa, keruumenettelyissä, potilasvalinnassa sekä indikaattorien laskentatavoissa. Nämä samat haasteet tulee toki huomioida myös kansallisissa vertailuissa – erityisesti jos laaturekisterien kansallista koordinaatiota ei ole.

Eräs kansainvälisesti tunnetuimmista laaturekistereistä on ruotsalainen kardiologian rekisteri Swedeheart. Sen datan perusteella on muodostettu yhdeksästä indikaattorista koostuva Quality Index, jonka seuranta on vaikuttanut kardiologian hoitokäytänteisiin Ruotsissa ja tasannut hoidon eroja. Rekisteri raportoi säännöllisesti hoidon tuloksista klinikoille, terveydenhuollon johdolle, potilaille sekä yleisölle. Onnistumisen kannalta keskeistä on ollut tasokas raportointi sekä sairaaloiden välinen kommunikaatio tuloksista. Lisäksi datasta on tehty suuri määrä korkeatasoista tutkimusta, jota julkaistaan johtavissa lääketieteen aikakauslehdissä.

Suomikin on päässyt mukaan pohjoismaiseen laaturekisteriyhteistyöhön. Parhaana esimerkkinä toimii pohjoismaisten endoproteesirekisterien yhteenliittymä NARA, johon Suomi kykenee osallistumaan THL:n kansallisen implanttirekisterin sekä aktiivisten klinikkoasiantuntijoiden ansiosta. NARA:n rakentaman pohjoismaisen datasetin määrittely, kuten myös Suomen kansallisen rekisterin uudistaminen, ovat olleet riippuvaisia klinikkolääkärien innosta ja työpanoksesta. Ammattilaisten aktiivisuuden ansiosta implanttien laadunseurannalla on jo ollut vaikutusta hoitokäytänteisiin myös Suomessa, kertovat klinikot.

Parhailleen Suomessa tapahtuu voimakasta kehitystä kliinisten potilasryhmäkohtaisten rekisterien saralla. Perustettavilla rekistereillä on potentiaalia kehittyä terveydenhuollon arkipäivän kehittämisen ja tutkimuksen merkittäväksi tietopohjaksi sekä johtamisen

apuvälineeksi kaikilla tasoilla. Läpimurron edellytyksenä on, että rekistereille tarjotaan tuki kypsyä kansallisiksi ja vertailukelpoisiksi ja että terveydenhuollon ammattilaiset ottavat tulosten seurannan, tulkinnan ja vertailun osaksi työtänsä.

Arto Vuori
kehittämispäällikkö
Tietovarantopalvelut -yksikkö, THL
etunimi.sukunimi@thl.fi

Lisää tietoa:

Pohjoismaisten laaturekistereiden tutkimuskäyttöä edistäneen hankkeen loppuraportti on julkaistu Nordforskin sivuilla. Suomesta hankkeessa mukana olivat tutkimusprofessori Unto Häkkinen ja kehittämispäällikkö Arto Vuori Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL):

[Guide for international research on patient quality registries in the Nordic countries](#)

[Hankkeen loppuseminaarin PPT-esitykset](#) (Ruotsin laaturekisterikeskus)

Päivitetty: 19.12.2017